

Posudek disertační práce

Studijní program:	PREVENTIVNÍ MEDICÍNA A EPIDEMIOLOGIE
Student/ka:	PharmDr. Mária Kováčová
Název disertační práce:	Integrace molekulární onkologie a in silico metod pro návrh preventivních opatření v chemoterapii nádorů prsu
Školitel (jméno, adresa):	Prof. RNDr. Pavel Souček, CSc.
Oponent (jméno, adresa) :	Prof. MUDr. Ondřej Slanař, PhD
Hodnocení laskavě proveďte slovním komentářem a dále písmenem X do odpovídající šedé buňky.	

1. Forma disertační práce		
a) samostatná práce zpracovaná		X
b) tematicky uspořádaný soubor uveřejněných prací s komentářem a diskuzí		
Jsou-li v souboru uveřejněných prací dle písm. b) práce, jichž je doktorand spoluautorem, je vymezen podíl doktoranda a je doložen prohlášením spoluautorů o jeho přínosu k jednotlivým pracím?	Ano	
	Ne	

2. Aktuálnost tématu disertační práce					
X	Práce je velmi aktuální		... aktuální		... není aktuální
Zdůvodnění a komentář: Bioinformatika hraje a v budoucnu bude hrát klíčovou roli v kontextu (farmako)genomiky, kde je interpretace obrovského množství dat v současnosti hlavním úskalím pro klinické využití. Bioinformatické nástroje jsou zásadní pro interpretaci složitých interakcí mezi genetickými faktory a expozicemi životního prostředí a nabízejí tak pohled na karcinogenezi a potenciální intervence.					

3. Cíle a hypotézy disertace – definice, adekvátnost, náročnost					
	Vynikající	X	Průměrná kvalita		Podprůměrná kvalita
Zdůvodnění a komentář: Cíle i dílčí cíle jsou jasně definovány, v celém textu i abstraktech však chybí jasně definovaná a popsaná hypotéza, což je slabinou jinak vydařené práce. Hlavním cílem bylo nalezení zárodečných variant ve vztahu k odpovědi na léčbu, klinicko-patologickým faktorům a progresi onemocnění, což je extrémně náročný úkol reálně velmi obtížně v rámci jedné doktorandské práce v celé komplexnosti splnitelný. Dílčí cíle jsou odpovídající náročnosti a ambicióznosti.					

4. Metody využití v disertaci - jejich volba, adekvátnost, náročnost					
X	Adekvátní, náročné		Hraniční, méně náročné		Neadekvátní

Zdůvodnění a komentář:
 Metodiku považuji za zcela odpovídající kvalitní práci.

5. Postup řešení problému a výsledky disertace									
☒	vynikající	☐	nadprůměrné	☐	průměrné	☐	podprůměrné	☐	slabé
Zdůvodnění a komentář: Vlastní podstatou DP bylo zpracování dat integrací s globálně dostupnými databázemi a nástroji na bioinformatiku. Jde o oblast, která ve vztahu k farmakogenomice v ČR velmi málo studována, byť jde o klíčovou oblast pro interpretaci množství dat která lze moderními analytickými metodami generovat.									
Konkrétní přínos doktoranda / doktorandky: Dr. Kováčová vycházela z laboratorních a klinických výsledků získaných na pracovišti školitele či ve spolupracujících klinikách, nicméně vlastní podstata tedy bioinformatika byla doménou její práce.									

6. Hlavní výsledky, nové poznatky, přínosy a jejich původnost – výsledky jsou:							
☒	původní	☐	převážně původní	☐	zčásti původní	☐	nejsou původní
Zdůvodnění a komentář (přehled hlavních výsledků): Za zásadní výsledek považuji obecný příspěvek k bioinformatickému vyhodnocení dat v moderní medicíně, nicméně jako významné konkrétní výsledky práce přinesla popis klinického významu některých sledovaných variant, které lze aplikovat v rámci terciální prevence pacientek s karcinomem prsu.							

7. Uplatnitelnost výsledků disertační práce pro rozvoj oboru Preventivní medicína a epidemiologie, případně příbuzných oborů									
☐	vynikající	☒	nadprůměrná	☐	průměrná	☐	podprůměrná	☐	slabá
Zdůvodnění a komentář: Výstupy řešení považuji za dobře uplatnitelné v oboru preventivní medicíny v rámci terciální a kvartérní prevence, nicméně stejně dobrého uplatnění mohou najít i v rámci klinické farmakologie či onkologie. Výsledky jsou přínosné pro zlepšení a individualizaci farmakoterapie v rámci konceptu personalizované medicíny.									

8. Splnění cílů disertační práce									
☐	Vynikající	☒	Nadprůměrné	☐	Průměrné	☐	Podprůměrné	☐	Nesplněno
Zdůvodnění a komentář: Anotované dílčí cíle byly splněny beze zbytku, hlavní cíl byl definován velmi extenzivně, práce však bezpochyby přispěla k jeho naplnění.									

9. Publikování výsledků disertační práce - výsledky publikovány							

☒	byly	☐	byly částečně	☐	nebyly	☐	Nelze zjistit
Zdůvodnění a komentář: Publikacním výstupem jsou tři publikace v časopisech s IF (IF=4,5; 2,5; 4,1), z čehož dvě prvoautorské.							

10. Formální úprava disertační práce a její jazyková úroveň:									
☐	vynikající	☒	nadprůměrná	☐	průměrná	☐	podprůměrná	☐	slabá
Zdůvodnění a komentář: Formální úroveň práce považuji za nadprůměrnou s řádně uváděnými aktuálními citacemi. I jazyková stránka je velmi zdařilá s kvalitní češtinou. Občasné drobné formální chyby (např. geny neuváděné italikou, označování polymorfizmů za mutace apod.) nebo drobné jazykové neobratnosti se v práci vyskytují, nikoliv však v rozsahu, který by kompromitoval kvalitu nebo pečlivost věnovanou zpracování práce. Z jazykového hlediska by bylo lepší vyhnout se četným anglicizmům. Jde o náročnou problematiku, jenž je v českém písemnictví spíše méně popisována. Proto pro některá fakta nemáme odpovídající český výraz. Nicméně v některých terminologických jednotlivostech (např. kavkazská populace, transportéry apod.) jsou známé i vhodnější termíny (bělošská populace, přenašeče...).									

11. Celkové hodnocení disertační práce									
Tvůrčí schopnosti v dané oblasti výzkumu student/ka:					Prokázal/a	☒	Neprokázal/a		
Požadavky standardně kladené na disertační práce v daném oboru práce:							splňuje	☒	
							nesplňuje		
Disertační práce požadavky uvedené v § 47 odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách:							splňuje	☒	
							nesplňuje		
Celková úroveň disertační práce je:									
☐	vynikající	☒	nadprůměrná	☐	průměrná	☐	podprůměrná	☐	slabá
Zdůvodnění a komentář: Jde o nadprůměrně kvalitní DP založenou na kvalitních 2 originálních publikacích, čemuž odpovídají i vlastní výsledky, které mají navíc i potenciální využitelnost v personalizované medicíně.									

12. Vyjádření k výsledku kontroly originality práce									
Práci považovat za původní/originalní. Kontrola podobnosti závěrečné práce ukazuje velmi nízkou celkovou míru podobnosti ve výši pouze 4%. Zdroje jsou odcitovány odpovídajícím způsobem.									

13. Disertační práci k obhajobě					doporučuji	☒	nedoporučuji		

14. Otázky k obhajobě

1. V identifikačním souboru bylo procentuálně výrazně více premenopauzálních pacientek než ve validačním souboru (46 vs 25%). Jak tento fakt ovlivňuje výsledky, pokud je známo, že jde u premenopauzálních žen o onemocnění s jinými charakteristikami i léčbou.

2. Studie byla postavena na 10 letém sledování, což je úctyhodná doba sledování. Jakým způsobem mohla změna terapeutického schématu v posledních dvou dekadách ovlivnit popisované výsledky?

3. V tab. 4-17 je uvedeno, že varianty s tradičním označením CYP2D6*3 a CYP2D6*6 mají klinickou funkci dle CPIC NA. Přitom oba tyto polymorfizmy mají CPIC aktivity skóre 0,0 a jsou i tradičně známé jako allele predikující nulovou aktivitu, tedy významně snižující funkci enzymu. Tomu odpovídá i popis v textu nad tab 4-17, kde autorka uvádí, že „Varianty výrazně snižující nebo zvyšující funkci genu nebyly identifikovány“ (PharmVar). Můžete prosím objasnit tuto nejasnost?

Datum: 6.9.2024

Jméno a podpis oponenta:

.....